

En eski, en şerefli bir maziye
sahip müessesemiz :

KIZILAY

BUGÜN KIZILAYIN 60 INCI YILDÖNÜMÜDÜR

Bu gün altmışıncı yılını idrak edecek olan "Kızılay", eski ve çok şerefli bir maziye malikidir.

İnsanlık ve şefkat hislerinin medeniyetin terakkisi ile birlikte inkişafa başlaması tesirile harplerde mecrub olan askeri tedavi vazifesiyle işgal edecek sıhhat memurlarının bitaraflığını ve tesiri harbiyeden masuniyetini gaye ittihaz eden bir teşekkül fikri 1861 tarihinden itibaren vücut bulmaya başlamış 1864 Geneve mukavelesinde bu çok önemli teşebbüs fiiyatı sahasına intikal ederek bir çok Avrupa devletlerinin bu teşekküle aza olmalarını intaç etmiştir. Türkiye Kızılay Cemiyeti de ilk defa olarak 1868 senesinde Kızıl haçlar komitesi binindeki bu beynelmilel teşekkülün resmen azası meyanına dahil olmuştur. Memleketimizde "Osmanlı Hilâliahmer", cemiyeti namı altında teşekkül eden bu cemiyetin tesisinde ilk defa teşebbüse girişen zat aslen ulman iken ihtida ederek Abdullah ismini alan doktor miralay "Hammerchmit", dir. "Mumuleyh Tibbiye mektebinde" ilmi tabakat, hocası idi.

Bu cemiyetin teşekkül, teessüs ve tekâmülü uğrunda bir çok rical eylemiştir. Bu hayır sever insanların burada isimlerini uzun uzadıya zikre nevvumumuzun dar çerçevesi müsait değildir.

Binaenaleyh cümlesinin mesaisini takdir ve hürmetle yad etmekle iktifa etmeyeceğiz. "Kızılay" cemiyeti diğer mümasıl bir çok cenebi cemiyetleri gibi ki bugün adetleri Avrupada, Asyada, Amerikada, Afrikada ve Avusturalyada (63) e balığ olmuştur. meaisi yalnız harp zamanlarına hasır tahsis etmiş ve gaye olarak "mecruhlar ve asker esirlerinin elim vaziyetini, elden geldiği kadar, teskin ve tevhin- de uğraşmıştır. Netekim 1877 Rus harbinde, onu müteakip Yunan barbinde Trablusgarp, Balkan harplerinde ve büyük harpte ve istiklal harbinde bu hususta büyük hizmetler ifa etmiştir.

Fakat memlekette sultanlar ve istipdat rejiminin şiddetle hüküm sürdüğü zamanlarda, Abdulhamit tarafından alelittak "cemiyet" kelimesine karşı ihzar "edilen korku ve şüphe karşısında "Hilâliahmer" cemiyeti de çok tehlikeli anlar geçirmiş ve müteaddit defalar lâgvi esbabına tevessül edilmiştir.

Esasen o zamanlar, sulh zamanlarında bu cemiyetin faaliyeti için kimsenin ortaya atılmasına cesareti bulunmazdı. Avrupanın müteaddit şehirlerinde sık sık toplanıp, bu cemiyetlerin birliğine matuf gayeler uğrunda çalışan kongre ve konferanslara "Osmanlı hilâliahmer" cemiyeti iştirak edemezdi; bu suretle de mevcudiyetini medenî aleme tanıtamazdı. istibdat rejiminin bu cemiyeti büsbütün ortadan kaldırmak için yaptığı avletlerden birisi de 1905 senesinde Yıldızın o zamanın sedaref makamına iktisad ettiği bir emirle "Hilâliahmer" in mevcud sermaye ve servetini istidat eylemeğe teşebbüs gibi kaba bir harekettir ki, miktarı ancak on bin altın liraya balığ olan bütün maliki kurtarmak ecanibin uhdei tararfunda olduğu iddiası ile Osmanlı ankasında mevdud bu paranın yedi apta geçmesinin önu alınabilmiştir. Aksadı sırf insaniyete hizmetten ibaret olan bir cemiyetin o zamanki idare ve hükümet tarafından maruz bırakıldığı bu muamele dikkat ve itibara çekmeğe değer bir hâdisedir. Meşrefiyet rejimi ile birlikte "Hilâliahmer" cemiyeti inkişaf ve terakkiye başlamış ve resmen meydana çıkarak mesaisini tanzim edebilmiş ise de bir inkılâp ve ihtilâl hareketleri arasında - memleketin bir çok içtimai teşkilâtı gibi - bir türlü lüzum olduğu

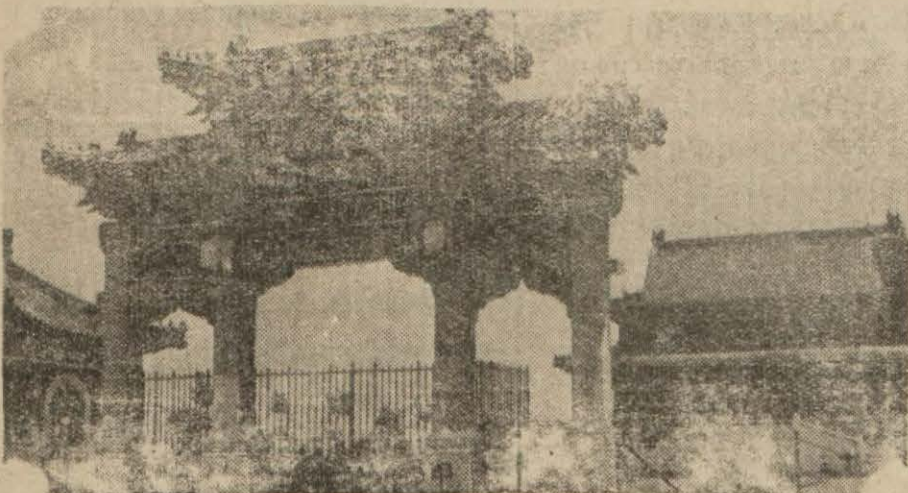
derecede tekâmüle mazhar olmamıştır. Ve zaman zaman bünyesini sarsacak siyasi taarruzlara ve tasallütlara hedef olmuştur.

"Hilâliahmer", cemiyetinin asıl taali ve inkişafı Cumhuriyet rejimile başlar. 1926 senesinde merkezi umumiisini Ankara'ya nakleden bu cemiyet, Büyük Harbi müteakip bütün medenî âlemde doğan ve çok insanî fikirlere ittibaave intibak ederek hayırperver mesaisini tevsi etmiş ve "Sulh Hilâliahmerciligi", vazifesini de, büyük mikyasta, üzerine almıştır. Bugün Avrupa ve diğer dört kıtadaki medenî âlemlerdeki mümasıl cemiyetlerin en eski ve kudretlilerinden birisi olarak tanınan ve Kızılay ismini alan "Hilâliahmer cemiyeti", bu yüksek şerefi bilâ kayduşart Cumhuriyet rejimine ve onun Ulu ve Büyük yapıcısı Cumhurreisi Atatürke ve diğer inkılâp ricaling borçludur. Bu şükran hissini her vesileyle yadı tekrar eylemeği kendisi için bir vazife bilir.

"Hilâliahmer", 1925 senesinde İstanbul'da bir hastabakıcı hemşireler mektebi açmış ve orada memleketin senelerdenberi yokluğunu pek acı bir şekilde duyduğu tahsil görmüş "Hastabakıcı hemşireler" sınıfını teşkil ederek bu yokluğu cemiyetten tam bir şekilde değilse bile keyfiyeten tevhine muvaffak olmuştur. Umumî harp levazım depolarını evvelâ - Ankara'ya nisbeten daha bir yerde olan - Eskişehir'e ve bilâhara da Ankara civarında "Etimesut", köyüne nakletmiştir.

Yurdun muhtelif yerlerinde ve hattâ yurd haricinde arasıra zuhur eden semavi ve tabii âfetlerden yaralı çıkan yurddaşlarına ve hattâ felâketzede beşeriyete şefkat elini uzatmak ve onların ıztıraplarını - hiç olmazsa - tevhin edebilecek vesaiti tedarik için mühim para fedakârlık - Gerisi dördüncü sahlfe -

Londra kabinesinde İngiltere Uzak şarka asker göndermeyecektir Japon sefirinin mühim tebliği

Nankinden bir görünüş

Londra: 24 (Radyo) — İngiltere kabinesi bugün toplanarak Uzak şark vaziyetini tamamen gözden geçirmiştir. Kabinenin Uzak şarka mühim takviye kuvvetleri gönderilmesi için hiçbir lüzum olmadığı kanaatine vardığı söylenmektedir.

Paris: 24 (Radyo) — Vasington telgrafına göre İngiltere kabinesinin Uzak şarka takviye kuvvetleri göndermek hususunda tecile karar vermesi Amerikanın Uzak şarka derhal bir harekette bulunmasını iltizam edenlerin - Gerisi dördüncü sahlfe -

Emir Faysal Suriye Kralı mı
olacaktı !

Emir Faysal

Antakya : 24 [Hususî muhabirimizden] — Suriyeden gelen son haberlere nazaran Suriyenin bazı zevatları Krallık idaresinin memlekette teessüs etmesi ve bu tehta Hicaz ve Necid Kralı İbnisuudun oğlu Emir Faysalı tensib etmek için gayretlerle çalışmaktadırlar.

Dün Suriyeli bir zat Suriye ahvali dahiliyesi hakkında gazetemize şu beyanatta bulunmuştur :

Suriyede krallık cereyanları hakkında ben de gazetelerde bazı şeyler okudum. Bu bapta resmi malumatım yoktur.

Hicaz ve Necid Kralı İbnisuudun oğlu Emir Faysal Suriye tahatına geçeceği hakkında deveran eden şayialar doğru mudur ?

Bu şayia Suriyede kuvvetli dir. Fakat henüz resmi bir şey yoktur.

Yine bu hususta aldığım malûmata göre, Suriye Başvekili Cemil Mürdüm, Maliye Nazırı Şükrü Kuvvetli gelecek y Mekkeye gideceklerdir.

Bu hâdiseler nazarı itibara alırsanız, pek yakında Suriyede mühim bir inkılâp vücuta gelecektir.

HATAYDAN EN SON HABER Garonun hareketleri dün şiddetle protesto edildi

Hatay halk partisi halka dün
bir beyanname neşretti

Hâlâ Arapça resmî dil - nüfus işleri-Martel Hataya
geliyor - Sancak jandarması Suriye kadrosunda

Antakya : 24 (TÜRK SÖZÜ muhabirinden) — Hatay Halk Partisi Hatay halkına bir beyanname neşretmiş ve dağıtmıştır. Parti bu beyannamesinde halkın münferit hareketleri vaziyeti işkâl etmiyerek Partinin medenî teşebbüslerini teskil etmesini rica etti.

yannamesinde halkın münferit hareketleri vaziyeti işkâl etmiyerek Partinin medenî teşebbüslerini teskil etmesini rica etti.

Delege nezdinde protesto

Hatay Halk Partisi aynı zamanda bütün haksız hareketleri Delege nezdinde dün protesto etmiştir.

Hâlâ Arapça

Sancak dairelerinde hâlâ Arapça resmî lisan olduğu gibi bilhassa Sancak Adliyesinde de kararlar bile Arapça olarak tefhim edilmektedir.

Nüfus işleri durdu

Hatay nüfus işleri, Antakya nüfus dairesi tarafından kasden gürülmemektedir. Bilhassa son bir kaç gün içinde işler tamamen durmuştur.

Martel Hataya geliyor

Ali Komiser Martel bugünlerde Hataya gelecektir.

Sancak jandarması

Hataydaki jandarmalar hâlâ Şam jandarma kumandanlığı emrinde bulunmaktadır.

YEMENDE

İmam Yahya
aleyhine ihtilâl
teşebbüsleri

Şam : 24 (Türksözü muhabirinden) — Senâden gelen malûmata göre, Yemenli aşair rüesalarından mürekkep bir heyet, Yemen tahtını emir seyfûlislama teklif etmek üzere Senâya hareket etmişlerdir.

Halihazırda Yemen imamı Yahya aleyhinde bir ihtilâl vukuu muhakkak zannolunuyor.

Bizzat imamı Yahya, kendini pek emin vaziyette görmüyor. Hatta imam şahsî servetini harice gönderdiği söyleniyor.

Yemenin en kuvvetli aşair rüesalarından Yemenlilerin İmam Yahyanın diktatörlüğüne isyan etmek için hazırlanmaktadır, geçen hafta Senâde yapılan bir içtima esnasında iki kişi katledilmiştir, Fakat bu haberlerin neşine müsaade olunmadığı ni söylemiştir.

Böyle bir faciadan korkuluyor : geçen yıl Karadenizdeki kazazedelere tayyareler ekmek atarken

Zonguldak : 24 (Türksözü muhabirinin telgrafı) — Karadenizde çok müdhiş bir fırtına hüküm sürüyor. Dün akşam denize açılan Şule vapuru ile Sadık vapurundan henüz haber alınmamıştır. Bu iki vapurun vaziyeti meçhuldür. Telsiz alınmadığına göre, çok korkulmaktadır.

Denizde şiddetli bir kar tipisi ile yıldız yağmuru devam etmektedir. Bir çok kayık ve vapurlar civar limanlara iltica etmişlerdir.

Kömür yükleme yerlerindeki tesisat mühim hasara uğramıştır. Bu havalideki telgraf ve telefon hatları bozulmuştur.

Bugün bir kayıkçı yere düşen elktirik tellerine temas ederek derhal ölmüştür.

Yakalanan kaçakçılar

Ankara: 24 (Radyo) — Son bir hafta zarfında gümrük muhafaza memurları tarafından 55 kaçakçı, 1016 gümrük kaçağı, 107 Türk lirası, 372 kesim hayvanı ve sekiz kaçakçı hayvanı ele geçirilmiştir.

Tarsus Adliyesinde suiistimal Hakimler, Müddeiumumi, müstantik, başkâtip Vekâlet emrine alındı

Tarsus : 24 (Telefonla) — Burada dün çok mühim bir hâdiseler oldu; mesele : Tarsus adliyesindeki hakimlerle, Müddeiummi ve başkâti, bin Vekâlet emrine alınmasıdır.

Mahkeme başkâtibinin vazifesine nihayet verildi; istintak hakimi, Gümhuriyet Müddeiummisi, sulh ve ceza hakimleri, Adliye Vekâletince görülen lüzum üzerine Vekâlet emrine

alınmıştır. Bunların yerlerine yeni memurlar gönderilecektir.

Haber aldığımız göre, Tarsus adliyesinde mühim bir suiistimal sürgitmekte imiş.

İşten men edilip Vekâlet emrine alınan hakimlerin, tahkikat evrakının tetkikinden sonra Vekâletçe tevkif edilmeleri muhtemeldir.

Zaferlerin sarhoşluğu Japonların başını bir gün döndürecek

Japonyanın dış ve iç politika-
sının hakikî cephesi nedir ?

Nankinde vukuagelen enternas-
yonal hâdiselerin Çindeki harbin bir
dönüm noktasını teşkil etmesi muh-
temeldir.

Japon militerleri, Yangtse üzeri-
rinde demirli yabancı gemilerini bom-
balamakla Avrupanın şimdiye ka-
dar kendini bırakmış olduğu alâka-
sızlık politikasını kırmış gibidirler.

Avrupa diyorur; çünkü Ame-
rikanın durumu şaşırtıcı olmakta
devam ediyor. Cümhur reisi Ruz-
velt, Amerikan halkının "büyük ek-
seriyeti hattâ hemen hepsi tarafın-
dan anlaşılınmamakta ve takibedilme-
mektedir.

Amerikanın karışmazlık arzusu
müşahede etmekten kaçınılmazdır.
Kendi içine çekil-
miş gitgide daha fazla miktarda
milletler tarafından takibedilen bir
kaide olmaktadır, fakat kendisini
pek yakından alâkadar eden bir me-
selede Amerikanın kayıtsız kalışı
istikbal için çok endişe verici bir hâ-
disedir.

Buna mukabil, İngiltere daha
azimli bir durum almıştır. Londra
gazetelerinden bir çoğunun daha
şiddetli hareket edilmeyişine tesâ-
düf etmelerine rağmen, İngiliz dış
Bakanlığı bu sefer sesini yükseltmiş-
tir. Ve bu ses işitilmiştir.

Japonyanın derhal tedbirler al-
mış olduğunu kabul etmek lâzımdır.
Özür dilemek ve lâzımgelen tazimi-
natı vermeği teahhüd etmekle kal-
mıyarak Japonya Nankin bombard-
manlarından mesul olan zabıtlere
karşı cezai tedbirler almıştır. Bilhas-
sa bir amiral vazifesinden geri çe-
kilmiştir.

İngiliz politikası, bu işte Rus
politikasının muzeheretine mazhar
olmuştur. Şarkî Sibiryada Ruslar si-
lâhlanna işini hızlandırmışlardır. Son
gelen haberler buraya takviye kuta-
ların varlığını, cephaneye yüklü tren-
lerin birbirini kovaladığını ve istih-
kâm inşaatı çalışmalarının süratlan-
dığını bildiriyor. Her halde Moskova
vahim hâdiseler ihtimalini düşün-
rek ona göre hazırlanmaktadır. E-
ğer bu hâdiseler vukua gelirse, in-
gizlerle sovyetlerin menfaatleri
mütemadi bir hale gelebilir, ki bu da
uzak şarka bu gün vukua gelen
hâdiselerin belki de en şasılacak
neticesi olmuştur.

Bu çifte tehdit karşısında, Tok-
yo devlet adamlarının, menfaatleri
ihlâl edilen devletlerin arzularını
yerine getirmeyi tercih etmiş olma-
larında anlaşılınmayacak bir taraf
yaktır.

Fakat işte bu noktada, dış po-
litika, Japonyanın iç politikası üze-
rinde akisler yapmaktadır. Japon
hükümetinin göstergici uzlaşıcı du-
rum askerî mahfiller tarafından fe-
na karşılandı. Halbuki, askerî otori-
teler günden güne daha kuvvetlen-
mektedir. Şüphesiz şüphesiz zafer-
lerle sarhoş olmuşlardır. Memleket-
tin rejimi hakkındaki ihlasları bel-
lirlemektedir. Kabinede yeni de-
ğişik-
lere karar vermiştir. Vebunlar ka-
rakteristikler: İç bakanlığa bir ge-
neral tayin edilmiştir; sıhhat baka-
nlığına da başka general getirilmiş-
tir.

Dünkü "Times", gazetesi japon
idare adamlarının, genel kurmayın
git gide artan nüfusu altına girmiş
olduklarını sivil bakanların, askerî
mahfillerin sabırsızlık ve ihtiraslarını
daha uzun zaman frenlemeye mu-

Yazan
Pierre Gerard

La Republique

vaffak olamayacaklarını" yazıyor
ve "şahısları tehlikede olan, siya-
setleri beğenilmeyen bu bankalar,
tehlikesini kendilerinden saklıyama-
dikları itilâf ihtimallerine doğru, bir
çığmık rüzgârile sürüklediklerini
hissediyorlar", diyor.

Ve belki bu gün için ed vahim
olan tarafta burasıdır. Tokyoda
muvıl bir kabinenin vücudü, mu-
tedil yani kabul edilir sülh şartları
demek olacaktır. Fakat letihlerin
sarhoş edici içkisi japonların başını
döndürürse, her şey mümkündür.

Tıp dünyasında yeni bir fedai Bir doktor kendisine kanser basili aşıladı

Nevyorktan her tarafta ehemmi-
yetle bildirildiğine göre, tıbbın iler-
lemesi ve insan hayatının korunması
gayesiyle uğraşan sayılı bazı feda-
kârlar arasına, son hafta içerisinde
bir yenisi karışmıştır. Bu, Havanna
hastahanesinde operatör Dr. Matti-
ya Dükür. Kendisi, Yeni dünyanın
kanseri sebebinin ve dolayısıyla tedi-
visini araştıran doktorların en ta-
nınımlılarından.

Şimdiye kadar bu sahada tekrar
tekrar tıbbî tezler neşreden ve ge-
rek yeni, gerek eski dünyada dikkat
ve alâka uyandıran Dr. Mattiya Dük,
bu arada kanser hastalığının sarı ol-
duğu iddiasındadır. Halbuki bu sa-
hada uğraşanların büyük bir kısmı,
bunun hilâfına kanidir; ötedenberi
akasını ileri sürdükleri bu iddiaya iş-
tirak etmektedir.

Dr. Mattiya Dük, bu vaziyet kar-
şısında, iddiasının doğruluğunu mi-
salle isbat edeceğini söylemiş, tabii
hiç kimse böyle bir tecrübeye razı
olmıyacağından, kendisine kanser ba-
silleri aşılatacağını ilân etmiştir. Bun-
dan bir ay önce ilân ettiği kararını
uygun olarak, bu aşı, son günlerde
yaptırmıştır.

Ağır hasta yatan bir kadından
alınan kanser basillerini kendi sol
koluna aşılatan Dr. Mattiya Dük,
bu hastalığın en tehlikelisine tutula-
cağını, bu suretle de kanserin seri
olduğunu kat'iyetle isbat edeceğini
sanmaktadır.

Bütün tıp âlemi, hilhassa kanser
sahasında esash tetkikler yapanlar,
şimdi, aşılanan doktorun kansere tu-
tulup tutulmayacağını merakla bek-
lemektedir.

Doktor da bu hastalığın ârazı
görülürse de, görülme de, bu sa-
hada faydalı bir netice elde edilmiş
olacak, hastalığın ya sarı olduğu ka-
tiyetle öğrenilecek, yahut ta sarı
olmak endişesinin boşuna olduğunu
daha kat'iyetle hükmedilecektir.

Dr. Martiyas Dükün hastalığın
sarı olmadığı kanaatiyle böyle bir
aşı yaptırmaya bile, her ihtimale
karşı fevkalâde bir fedakarlıktan
sarı olduğu kanatıyla ihmal sıhati.

Halkevinin mü- sameresi

Şehrimiz Halkevi gençlerinin
evvelki gece "Himmetin Oğlu",
piyesini Asrı sinema salonunda bü-
yük bir muvaffakiyetle tekrarladık-
larını yazmıştık. Gençler bu piyesi
dün gece de son defa olarak oy-
namışlardır.

Gençlerin başardıkları bu güzel
esere karşı halkımız büyük alâka
göstermiş, dün gece de Asrı sinema
salonu hıncabın dolmuştur.

Hayvan Sayım İkramiyeleri

Haber aldığımız göre bir kaç
sene evveline ait hayvan Sayım ik-
ramiyeleri Maliye Vekâletinden def-
terdarlığa gelmiştir. Bu ikramiyeler
sahiplerine yakında tevzi edilmek
üzere.

ni ve hattâ hayatını feda etmek ce-
saretini göstermesi, hiç şüphesiz
harikülade bir fedakarlıktır. Bu ta-
rihe geçecek vakayı müşahadede
kendisinin hastalanmayacağını bilerek
böyle bir cesaret gösterir gibi hare-
ket ettiğide mülâhaza olunamaz.
Çünkü, hastalanmadığı takdirde,
kendi iddiasının esasız bulunduğunu
anlaşılacak, bilakis muarızları haklı
çıkacaktır.

Böyle zararsız bir netice bekle-
mekle beraber, tecrübe, iddiasının
aksini tesbite yararsa bile, ismi bü-
tün dünyada akisler bırakır, gibi
bu düşünceyle bu tecrübeye katlan-
ması ihtimaline gelince, bu da, tıbb-
ın ilerlemesi ve insan hayatının ko-
runması için bu derecede fedakârlık
yapabileceğine son derecede itima-
sızlık eder!

Diğer taraftan, kendisinin basili
aşılatmadan kanser hastası olması
bunun bildiğine göre, sırf bir iddi-
ayı kazanmış görünmek maksadıyla
hareket etmesi ihtimali de, itimat-
sızlık cihetinden bir mülâhazanın ifa-
desidir!

Casus mı falcı mı?

Fala bakmaktan bir mil-
yon kazanan kadın

İspanyalı bir kadın Liyoa gel-
miş, crada yerleşerek iskambil ka-
ğıdlarıyla fala bakmaya başlamış.
Bu suretle az vakitte 1,150,000 fran-
ka yakın bir para dolandırmış, ve
ortadan kaybolmuş.

Fransa zabıtası, bu kadını aran-
ken Kanada da aynı dolandırıcılığı
yapan Antoya adlı bir başka kadını
ele geçirmiştir. Meğer Lu, Liyondaki
falcının kızı imiş. Fakat dolandırdı-
ğı para o kadar çok değil; 45 bin
frank. Bunu da zavalı, saf bir furun-
cudan çarpmış.

Bu kadın, 1928 de Nis mahke-
mesi tarafından 3 sene hapse mah-
kûm edilmiş, fakat cezası tecil olun-
muştu.

Zabıtaçı en çok alâkadar eden

Şehir haberleri

Dörttyolda bir portakal üsare fabrikası kuruluyor

Almanya'ya 200,000 paket porta-
kal ihraç ediliyor

Profesör Baden'in çok şayanı
dikkat raporu

Geçenlerde Dörttyol mntakası-
daki portakalları tedkika gelen
baş kontrol Faruk ile mutahassıs
Doktor Bade tedkiklerini bitirmiş
ve Ankaraya dönmüşlerdi. Bu ted-
kiklerden son derece memnun olan
ve bu hususta rapor hazırlayan pro-
fesör Bade portakallarımızın hari-
ce ihracı ve ambalaj şekilleri, iyi
bir şekilde yetiştirilmeleri etrafında
çok müfid bir rapor da hazırlamış-
tır.

Bu sene Almanya'ya ihraç edil-
mek üzere "200, bin paket porta-
kal angaje olduk. Bu portakalların
36 bin paketi sevk edilmiş olup di-
ğerlerinin sevki için ambalaj ve
tasnifine devam edilmektedir. Por-
takalların ambalajı için lâzımgelen
keresteler de temin edilmiştir. Dok-
tor Bade ve baş kontrolör Farukun
tedkikat neticesi dörttyol ticaret
odasına bildirilmiş ve oda tarafın-
dan odaların nizamnamesinin verdi-
ği salâhiyetle bir mukarreratı umu-
miye tertip edilmiş ve 20 12 937
den itibaren tatbika başlanmıştır.
Bu sene Dörttyolun portakal rokol-
tesi 61 milyon tahmin edilmektedir.
Bu milli mahsule günden güne
ehemmiyet verilmektedir. Yeni di-
kilmeğe olan fidanlar aynı hızla
devam ederse beş sene son-
ra bu rekolte iki misline çıkabile-
cektir. Portakal cinslerinin islahı

üzerinde Dörttyolda müsmir hare-
ketler görülmüştür. Bilhassa müca-
delenin yapmakta olduğu tavsiyeler
ve Atatürk bahçesinin vermekte
olduğu örnekler Dörttyolun mühim
bir portakal ihraç merkezi olacağını
göstermektedir. Portakal tedkikatı
yapan Doktor Bade, bunların am-
balajları hakkında uzun müddet ça-
lışmış ve bir de basit tasnif maki-
nesi meydana getirmiştir.

Dörttyol portakallarının beşte bi-
ri iskarta malı çıkmakta olduğundan
bunların hariç, dahil piyasalara sevki
memnudur. Bu iskartalardan istifade
edilmesi için bir üsare fabrikasının
kurulması etrafında tedkikler yapı-
lmıştır. Bu sene için iskartaların su-
larından istifade edilebilmesi yolun-
da küçük bir birlik teşkil edilmek-
tedir.

Dörttyol ve mntakası aynı za-
manda Türkiye'nin ilk defa harice
sebze ihraç edileceği bir mntaka
olarak Doktor Bade tarafından işa-
ret edilmiştir. Sebzeçilik bakımın-
dan da Dörttyolun büyük inkişafa
müstaid bulunduğu görülmüştür.

Önümüzdeki sene zarfında por-
takal ihracatı resmen kontrola tabi
tutulacak; Adana, Mersin, Antalya,
Finikede günden güne artan portä-
kal mahsullerinin de inkişafına çalış-
ılacaktır.

Sokaklarda talebe kavgası

Dün, okulların akşam paydosun-
da Gazi okulu beşinci sınıf talebe-
lerinden Bürhan ve Mustafa isim-
deki çocuklar, evlerine giderlerken
Kuyuköprü civarında kavga etmiş-
ler ve bunlardan Mustadan atığı
ufak bir taşla Bürhanın başı yarıl-
mıştır.

Başından kan'ar akan Bürhan
nokta polisine müracaat ederek hâ-
diseyi anlatmıştır. Polis her talebe-
nin okudukları okul, sınıf, numarala-
rını ve ev adreslerini almıştır.

TÜRK SÖZÜ : Okulların dağıl-
ması sırasında ve bilhassa umumî
caddelerde sık sık çocuk kavgala-
rına rast gelmektedir. Bu kabil hal-
lerin alâka'lar tarafından önüne
geçilmesi yolunda çalışmak lâzım
olduğu fikrindeyiz.

Adana kulübü kongresi

Geçen defa ekseriyet olmadığın-
dan dolayı toplanamayan, Adana ku-
lübü kongresi bu akşam kulüp salo-
nunda içtima edecektir. Kulübün bü-
tün azaları bu toplantıya davetlidir-
ler.

nokta, falcıların şunu bunu dolandır-
maları değil, ca us olmaları ihtimali-
dir...

Falcı kadın ehemmiyetle aran-
maktadır.

Acırlı bir ölüm

Şehrimiz
erkek lisesi
onbirinci sı-
nıf talebele-
rinden 430
Mustafa Kara-
han oğlu Se-
lim Karahan
tutulduğu has-
talıktan iyi o-
lmıştır. Bu ça-

ışkanetalebenin ölümüne bütüb li-
seliler hedsiz acı duymuşlardır.

Ölüye tanrının rahmetini diler;
ailesine baş sağlığında bulunuruz.

Halk mekteplerine devam etmiyenler hakkında

Gece derslerine devam mecbu-
riyetinde olup ta, devamsızlık gös-
terenlerden ceza alınması kararla-
ştırılmış olduğundan sıkı yoklamalar
yapılmaktadır.

Mahkemelerde:

Mahkûmiyeti tasdik edildi

Şehrimiz ağırcezasında yirmi beş
seneye mahkûm olan Çınarlı kö ün
den Durmuş oğlu Hacı hakkındaki
karar temyiz mahkemesince tasdik
edilmiştir.

Evlendiği gün kaçmış

Milanoda Huto Pizi isminde
adam, Madelana pini namında gü-
bir kadınla nişanlanmıştır. Nikâh
sonra, Huto, karısından ve diğer
vetlilerden, Kilise önünde 23 da-
ka kendisini beklemelerini rica et-
miş ve onlardan ayrıldıktan sonra
bir daha da dönmeyiştir. Bu sebepten
le genç kadın Madelana, Hut ailesi
hinde nafaka ve hakaret davası aç-
mıştır.

Bir yanlışlıkla zengin olmuş

Viyanada Eriş Şeik adında
kir bir meınur zengin olmak
yormuş. Fakat nasıl? Birçok piy-
go bileti almışsa da, hiçbir
çıkamamış... En nihayet para
tirmeyi kararlaştırmış ve gayet
sıplı yaşamaya başlayarak; beş
şiling biriktirebilmiştir. Fakat be-
kalara ve emniyet sandıklarına
ma'ı olmadığı için bankada çalış-
tır bir arkadaşının tavsiyesi üzerine
paralarla, İngiliz bonosu almayı ka-
rarlaştırmıştır. Bunun üzerine Şe-
ik, telgrafla bir İngiliz bankasından
derhal kendisine 100 er şilinglik 50
bono gönderilmesini istemiştir.

Ertesi günü Şeik, Londrada ke-
di hesabına, yarım milyon değerinde
5000 bono satın aldığını öğren-
miş..

Bu garip hâdisi şöyle olmuştur:

Telgrafta yapılan bir hatadan
dolayı kendisine 50 bono yerine
5000 bono gönderilmiştir. Yapılan
bu yanlışlıktan biraz sonra, aldığı
bonoların kıymeti yüzde 10 yükse-
miş ve neticede Şeik 50 bin şiling
kazanmıştır. Böylelikle bu fakir me-
mur, bir yanlışlık yüzünden hiç be-
ledmeden zengin olmuştur.

Sesli kitap

Londrada "Sesli kitap", neşri
edilmesi için yeni bir cemiyet ku-
rulmuştur. Cemiyetin sermayesi bir
buçuk milyon sterlindir. Bu sesli
taplar, tıpkı sesli filmlerid şeritler
gibi olacaktır. Okuyucu, şerit şek-
lindeki bu kitapları, sinema makî-
nelerine benzer hususî bir âletle
geçirecektir. Bu esnada kitap, baş-
kasının ağzından okunur gibi dinle-
necektir.

Filistinde 41 kişi sürüldü

Kudüs : 24 (Radyo) — Âli ko-
miserlik emiri ile hükümet merke-
zinde oturan ve yalan şayialar çı-
karmakla iştiğal eden 41 kişi muh-
telif yerlere tebt edilmişlerdir.

İngiliz erkânı harbiyesin- de yapılan değişiklikler

Londra : 24 (Radyo) — Eikânı
harbiyeler arasında yapılan de-
ğişiklikler dolayısıyla General Brovnik
askerî erkânı harbiye umumî kâtip-
liğine getirilmiştir. Brovnik, Flistin
Şanghay harblerinde bulunmuş et-
raflı gören bir Generaldir.

Gök yüzü kısmen bulutlu, hava
hafif rüzgârlı, en çok sıcak gölgede
18 santigrat derece.

Hikâye KORKUNÇ UÇUŞ

Hakiki bir hava hikâyesi

Tesrinievelin 16 ncı günü Avusturalya saatiyle üçe çeyrek kala uçuşa hazırlandım. İlk işim bir fincan hah ve içmek oldu. Sonra ma-

hemî tecrübe ettim. 4,30 da, yani güneş doğmadan iki saat evvel artık havada idim.

İrtifamı görmek için aşağıya baktığım zaman koca meydanı bir insan dalgasının kapladığını gördüm. Derhal aklıma meşhur tayyareci Kingsford Smith'in burada beni ilk defa böyle kalabalık bir günde tayyare ile uçurduğu gün geldi.

Mascot yolunu takip ederken altımda Sydney'nin misilsiz güzellikleri yayılmağa başlamıştı. Henüz sabahın pek erken saatleri idi, limandaki köprüünün lambaları denizi kucaklamış, suların üzerine bir yıldız kümesi işlenmiş gibi görünüyordu. İstikameti Botanr körfezinin üzerine doğru gebirdiği zaman güneş te karşımda yükselmeye başlamıştı. Hava güzel, dedizin yüzü hafif karışıklı idi. Fakat Sydney gözden kaybolur olmaz şiddetli bir rüzgâr yüzümü kamçılamaya başladı.

5000 kadem irtifadaydım. Bir denbire, bir bulut kümesi içine girdim. Buluttan sıyrıldığım zaman kendimi dalgaların üstünde buldum.

Artık uçuşumun güç tarafları başlıyordu. Karşımda güneş gözlemin içerisini yalar gibi mütamadı. Gözlerimi kamaştırıyordu. Çaresiz vaziyetlerimi kullanacaktım. Nettekim öyle yaptım.

Tasman Denizini aşarken güneş yükselmiş, rüzgâr şimali şarkiden esmeye başlamıştı. 1000 kadem irtifada yoluma devam ediyordum ve da ha fazla yükselmüyordum.

Karınm acıktı ve birşeyler yedim. Fakat . . . çok eürmedi, ce-nupta kopan bia fırtınanın gittikçe bana yaklaşmakta olduğunu bütün

dehşetiyle görüyordum. İşte fırtınanın içerisine girmiştim. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Kabinden sızan sular kombinezonu mu sırsıklamı yaptıktan beşra, teni me de nüfuza başlamıştı. Hava da çok soğmuştu. Altım, önüm, ve üstüm kara bulutlarla örtülmüştü. Bu vaziyette biricik kurtuluş yolunu bon "Kor Uçuş", tan başka kim gös terebilirdi?

Fırtınayı yapıp geçerken tayyareme güvenim bir kad daha artıyordu. Fakat aşağıda neler oluyor? Deniz, birdenbire kaynamağa başladı, Sanki Tasman denizinin altından nereden ise bir yanardağ fışkıracak imiş gibi kocaman bir sütun yükseldi ve akabinde iri bir balının gri renkte gövdesi, bir deniz altı gibibelirdi. Daha sonraları ikinci bir belinaya daha rasladım. Fakat koyu yeşil bir renk alan denizde bir dalgakıranâ çargpr gibi kırılan iri kö-füklü dalgaların kırkuncu manzarası hâlâ keşimi bırakmıyordu. Aalin fecaatine rağmen ümüdüm kesilmiş değildi. Altımda denizin kayu yeşil rengi dalgalarının sesi ve uçan balıklar . . . Evet ben Cook caedesini değil, Okyanusu aşıyordum. İrtifam 6000 metre idi; fırtına dinmemiş, belki daha çok hızını artırmıştı. Ufak görünmüyordu. Dşkuz saatir have da idim. Hesaba göre karaya yaklaşmış olmalığım icabediordu. Fakat çok fena bir rüyet vardı. Aksi güü peşimi bırakmayan bir kara bulut kümesi ile yarışırıyordum. Bu vaziyette onbeş dakika daha uçtum ve birdenbire altımda sivri uçlu üç kaya parçasının belirdiğine sevinerek gördüm. Demek NeW Plymouth yakınlarındaydım. kayaların kaybolmasıyla şehrin görünmesi bir oldu. Ve telsiz cihazım dalgaların içinden sesimi beni bekleyenlere duyurdu.

Suriyede komünistler Nümayişler yaptı

Suriye şûrası dün lâğv edildi

Şam : 24 (Türksözü Muhabirinden) — Meclis maliye encümeni meclisi şuranın lâgvine ve buraya aid işlerin derecelerine göre istinaf ve temiz mahkemelerinde görülmesine karar vermiştir.

Bu maksadla temyiz mahkemesinde bir büro tesis edilecek ve buraya 6 bin Suri lirası tahsisat konulacaktır.

Vatani partisine ve hükûmete karşı cephe almış bulunan muhalifler artık tamamen ortaya çıkmışlardır.

Yarın Halebe dönmesi muhtemel olan Başvekil Cemil Mürdümü istikbal etmek ve hususta bir program hazırlamak üzere evvelki akşam Süveykada Kadamanileria evinde yapılan bir toplantıya Akraha toplantısına iştirak etmiş olan muhaliflerden bazıları davet edilmiş, bunlar toplantıya geldikleri halde Başvekilin istikbaline iştirak etmeyeceklerini bildirip çekilmişlerdir.

Halep: 24 (Türksözü Muhabirinden) — Komünistler her tarafta ve hükûmetin gözü önünde teşahürat yapmağa başlamışlardır.

Hükûmetin bir ataftan müsaadesiz toplantı yaptıklarından dolayı Babin Nerap ıleri gelenekini mahkemeye sevk ve mahkûm ettirdiği bir sırada komünistlere karşı aldığı bu vaziyet halk arasında şiddetli dedikodulara yaol açmaktadır.

Komünistler, Halit Bektaşın riyasetinde evvelki gün Şark sinemasında Sovyet Rusya Cumhuriyetlerinin kuruluşu yıl dönümünü tesit etmişler ve bir beyanname neşreylemişlerdir.

Bu toplantı hükûmetin müsaadesiyle yapılmış ve beyannamenin dağılmasına karşı da hiçbir müma-neat gösterilmemiştir.

Bağdatta dört İtalyan casusu yakalandı

Bağdad : 24 — Burada İtalya hesabına casusluk yapan dört yerli bu gün polis tarafından tevkif edilmiş ve derhal divaniharbe sevk edilmiştir.

Kubilay'ın ölümü yıl dönümü

Ankara gençliği dün bir miting yaptı

Ankara : 24 (Radyo) — Şehid Kubilayın sekizinci yıl dönümü münasebetiyle bura halkevi alanında halk ve mektepçilerin iştirakile büyük bir miting yapılmıştır. Kubilay için Zonguldakda da mitingler yapıldığı bildirilmektedir.

Bir senelik ihracat ve ithalatımız

Ankara : 24 (Radyo) — İkinci Teşrin ayının sonuna kadar Türkiye'nin ihracat ve ithalat kıymeti tesbit edilmiştir. Buna nazaran ithalat kıymeti 101 ve ihracat kıymeti 117 milyon liradır. İthalatte geçen seneye nisbetle 17 ve ihracatta da 16 milyon liralık bir artış vardır.

kral Faruk ile Nahas Paşa ihtilâfı

Veft Partisi Nahas Paşayı çok tutuyor

Londra : 24 (Radyo) — Londra'ya gelen haberlere göre, Mısırın on yedi yaşındaki Kralı Faruk ile hükûmeti arasındaki ihtilâfı halletmek üzere İngilterenin Mısırdaki sefiri Sir Niles'in müzaheretini istenmiştir. Gerek Kral, gerek hükûmet, Sir Niles'den tavsiye talebinde bulunmuştur. Mısır hükûmeti ile saray memurini arasında fikir ayrılığı aylardanberi devam edelmektedir. Bazı meselele hallolunmuş ise de kanunu esaslı siyanet için teklif edilen kanun lâyihası etrafında çıkan ihtilâfta dahil olduğu halde diğer bazı meseleler her iki taraf arasında henüz kat'i bir çıkmaz içinde bulunmaktadır.

Kahire : 24 (Radyo) — Veft, Ahmed Mahirin riyasetinde bir toplantı yapmıştır.

Haber alındığına göre Mavi Gömlek teşkilâtının feshi meselesinde parti uzlaşma taraftarıdır. Üç muhalif reye karşı ittifakla alınan bir kararla, milletin Lideri Nahas Paşa olduğu tasrih edilmekte, Nahas Paşaya tam bir emniyet verilmektedir. Nahas Paşa kabinesinden başka bir kabineye müzaheret edecek olanlar Parti âzâlığundan ve Veftten çıkarılacaklardır.

Kahire : 24 (Radyo) — Nahas paşa, hastalığından dolayı bugün ilk defa olarak evinden çıkarak saraya gitmiş ve baş katip Ali Mahir paşa ile görüşmüştür. Bilirildigine göre, saray bugünkü siyasi güçlüklerin halli zimminda tir takım şartlar sürmüştür. Diğer taraftan Ahmet Mahir paşa ise, Nahas paşa olmadan yeni bir veft partisi teşkil için rey vermiştir.

Kamutay toplantıları

Ankara : 24 (Radyo) — Millet Meclisinin bugünkü toplantısında Deniz Bank Kanununun müzakere sine başlanmıştır. Deniz Bank Kelinesinin deniz Bankası şeklinde olmasına dair maddenin madde en cümeline verilmesine karar verilmiştir. Meclis pazartesi günü tekrar toplanacaktır.

Yine İtalya imparatorluğu meselesi etrafında

Bürüksel : 24 (Radyo) — Hollanda hükûmeti tarafından Habrış tana İtalya imparatorluğunun tanınması etrafında yaptığı teklifi mevzu bahisden gazeteler Belçika hükûmetinin henüz bu teklife müzahir bulunmadığını kaydetmek ve İsveç hükûmetinin de Habeşistanda İtalya imparatorluğunu daha tanımak tarafı olmadığını ilâve etmektedirler.

Pariste amele grevleri

Paris : 24 (Radyo) — Bütün teşebbüslere rağmen nakliyat şirketi ameleleri dün büyük bir grev ilân etmişlerdir. Her hangi bir hadisenin önüne geçmek için Hallerde polis inzibati tedbirler almıştır. Eşya nakli için belediye 100 kadar asker otomobil tutmuştur.

4. SINEMA

Bu akşam

Sayın müşterilerinden görmüş olduğu rağbet ve tevaccühten cesaretle büyük fedakârlıklar ihtiyarile getirttiği ve bu senenin en son ve en büyük şaheserlerinden biri olan ve cihan kadınlarının prestşikârı olup çok sevilen biricik erkek yıldız

ROBERT TAYLOR

İle şen, şuh, dilber ve cazibedar yıldız

Barbara Sitanvik'in

Yarattıkları

Namus borcu

Filmini sunmakla kıvanç duyar

Bu film sadece bir aşk, bir macera filmi değil hayatı hakikiyenin en canlı sahnelerini bütün açıklığıla gösteren muazzam bir eserdir.

Bugün gündüz 2,30 da

Umumî arzu ve istek üzerine son defa olarak

Hacı Murat-Tamgalı Haydutlar

Pek yakında: Marta Egert, Saray Konseri filminde
Telefon : 250 8799 ASRI

**Kaçakçılar vatan
hainidir**

**Bu gece nöbetçi eczane
Hükûmet civarında
İstikamet eczanesidir**

Yeni çıkan kanun ve nizamlar

**Nalband mektepleri ve nalbandlık
hakkında kanun**

Kanun No: 3277

Kabul tarihi: 8/12/1937

— DÜNDEN ARTAN —

Madde 6 — Beşinci madde hükmüne aykırı hareket edenlerden bir liradan on liraya kadar hafif para cezası alınır. Tekerrüründe bir aya kadar sanatlarından menedilirler.

Dördüncü madde hükmünü yerine getirmeyenler ile ikinci maddede ki şartları haiz olmaksızın icrayı sanat edenler beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası ve tekerrüründe bir aya kadar hafif hapis cezasile cezalandırılırlar.

Bu cezalar mahalli idare heyetleri kararla verilir. Mahkûmlar kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bir hafta içinde sulh mahkemesine müracaat ederek bu karara karşı itirazda bulunabilirler. İtiraz, idare heyetinin neticei hükmüne kadar infazını tehir eder. Sulh mahkemesinin itiraz üzerine vereceği karar kat'i olup temyize tâbi değildir.

Muvakkat Madde — A - Nalband mektebi açılan bölgelerde mevcut nalbandlardan mektebli olmıyanlar için Ziraat Vekillliği tarafından kurslar açılır.

B — Kursa çağırılanların yol, iase, ibate ve ikamet masrafları Ziraat Vekâletince temin olunur.

C — Nalband mekteplerinden ve kurslardan yetişmiş olanlar o bölgenin ihtiyacına kifayet edecek miktara balığ olunca kanunun ikinci maddesinde yazılı evsafı haiz olmıyanlar nalbandlıktan men olunurlar.

D — Bu kanunda yazılı cezaî hükümler 2 nci maddedeki yazılı vasıfları haiz nalbandlardan kâfi miktarda mevcut bulunduğu ilân edilen bölgelerde tatbik olunur.

Madde 7 — Bu kanunun hükümlerinin tatbik sureti ile kullanılacak nal ve mihların teknik vasıf ve şartları bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Milli Müdafaa, Dahiliye ve Ziraat Vekilleri memurdur.

13/12/1937

(SON)

**Arazi ve bina vergileriyle binalardan alınan iktisadî
buhran vergisinin vilâyet hususî idarelerine
devri hakkındaki 2871 nınmaralı kanuna bir
madde ilâve edilmesine dair kanun**

8303

(SONU VAR)

İSPANYOL HARBİ Hükûmetçilerin zaferleri

Paris : 24 (Radyo) — Cebelüt-tarıktan bildirildiğine göre İspanya Cumhuriyetçi kuvvetlere ait tayyare filoları dün Kadiksi bombardman etmişlerdir.

Bu bombardman esnasında Lı-manda bulunan asî gemilerden bir çoğu hasara uğramıştır.

İrakta intihap

Bağdad : 24 (Radyo) — Kralın bir emirnamesile Irak Meclisi dün açılmıştır.

TAN

Sineması

BU AKŞAM
(İstanbul Halk Opereti)

Rahmet efendi

Operet 3 perde Bir tablo

Orkestra — Balet

Ayrıca büyük bir perde

Komedi

Fiyatlar : 75-50 40 30 Kr.

DIKKAT : Yerler numaralıdır.

Kişi saat 14 den itibaren açıktır.

Telefon No 266

Numaralı yerlerinizi erken te-min ediniz.

8807

Umumî neşriyat müdürü
Macid Güçlü
Adana Türksözü matbaası